

**ҚР ҒЖБМ Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің хаттамалық
шешімінің орындалуы бойынша 2024 жылдың 05 ақпанындағы №14-0/582-вн
сұраныс хатына «Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КЕАҚ
жанындағы РОӘК «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» және
«Ветеринария» кадрларын даярлау бағыттары бойынша ОӘБ
ЕСЕБІ**

2.1 ОӘБ мәртебесін арттыру және тиісті нормативтік құқықтық актілерге қажетті өзгерістер енгізу механизмі бойынша тұжырымдамалық ұсыныстар

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КЕАҚ жанындағы Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» және «Ветеринария» кадрларды даярлау бағыттары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігі-Жобаларды басқару тобының құрамына 24 жоғары оқу орыны кіреді.

ОӘБ «Республикалық жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру оқу-әдістемелік кеңесінің және оқу-әдістемелік бірлестіктердің кадрлар даярлау саласындағы қызметі туралы ереженің» 26 тармағындағы **«жетекшілік ететін оқыту бағыттары бойынша білім беру бағдарламаларын іске асыратын жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарынан ОӘБге жүктелген функцияларды іске асыру үшін қажетті ақпаратты және басқа материалдарды сұрату және алу»** тармақшаға сәйкес:

-ЖОО ақпарат алу үшін жұмыс барысында бірнеше мәрте хабарласқанда ғана жауап келеді немесе мүлдем хабарсыз қалады.

Мысалы: Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті (су ресурстары), Д.Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан университеті (су ресурстары), М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті (ауыл шаруашылығы), С.Баишев атындағы Ақтөбе университеті (ветеринария) (ақпарат негізінен 1 бағыт бойынша келеді. Басқа дайындау бағыттары бойынша ақпарат берілмейді.

Соңғы уақытта Батыс Қазақстан инновациялық технологиялық университетінің проректоры ОӘБ құрамын қосылғаннан бастап уақытылы жауап беріле бастады.

Кейбір жоғары оқу орындарынан ақпарат уақытылы келмейді немесе бірде жауап берсе, бірде бермейді: Атырау университеті, М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті, Алматы технологиялық университеті.

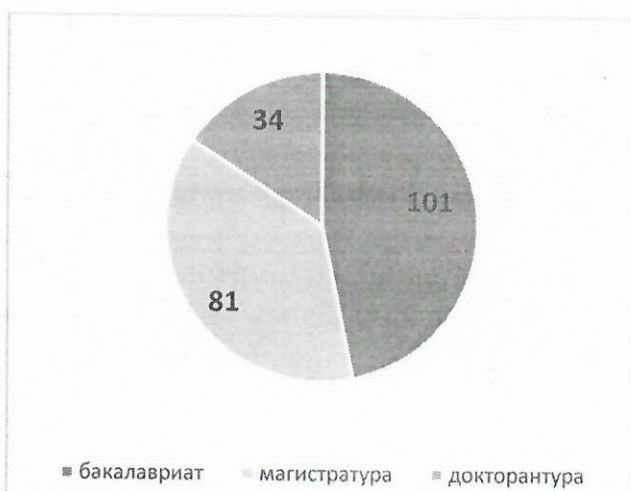
Кейбір ЖОО жауап мүлдем келмейді: Халықаралық инженерлік-технологиялық университеті, Ш.Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты, М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті, Қ.Сәтбаев университеті, Алматы энергетикалық-байланыс университеті, Инновациялық Еуразия университеті.

Осыған байланысты ЖОО жұмысын жандандыру үшін келесі ұсынысты жолдаймыз:

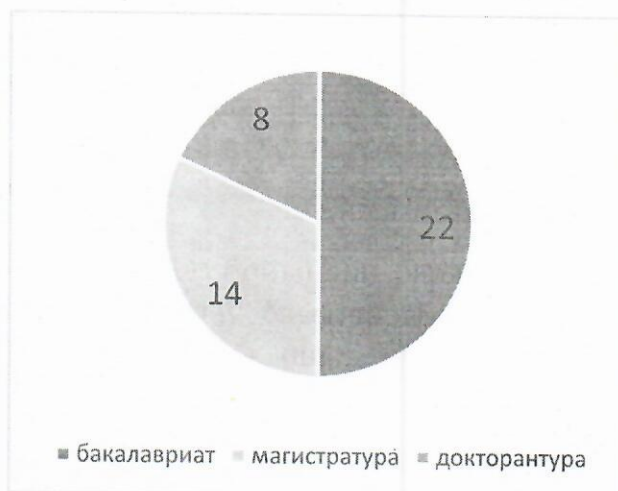
1. Академиялық мәселелер жөніндегі проректорларды ОӘБ құрамына «қосу» міндеттелінсе;
2. Оқу жылында жауап бермеген ЖОО басшылығына министрлік тарапынан ескерту жарияланса....

2.2 Тізілімге енгізілген БББ мониторингілеу

Оқу әдістемелік бірлестікке қарасты 24 ЖОО бойынша барлығы «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» кадрларды даярлау бағыттары бойынша 216 БББ, «Ветеринария» бойынша 44 БББ жүзеге асырылады, оның 123-і бакалавриат (ауыл шаруашылығы және биоресурстар – 101, ветеринария -22) , 95- магистратура, (ауыл шаруашылығы және биоресурстар -81, ветеринария. – 14), 42-сі докторантура (ауыл шаруашылығы және биоресурстар -34, ветеринария- 8) (диаграмма 1). Барлық БББ білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген.

«Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» кадрларын даярлау бағыты бойынша БББ саны

«Ветеринария» кадрларын даярлау бағыты бойынша БББ саны

Диаграмма-1.Тізілімге енгізілген БББ жалпы саны

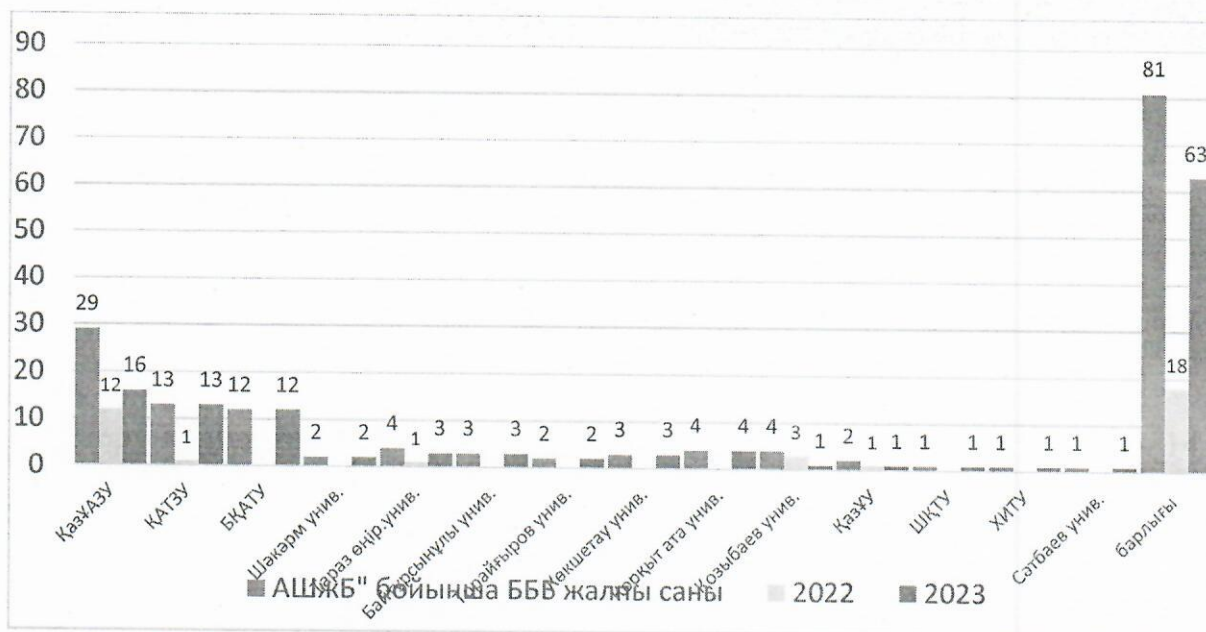
2022-2023 жж. қоса алғанда бакалавриат бойынша БББ 123-і, яғни 100% жаңаланған, магистратура бойынша 79 БББ, яғни 83,1 %, ал докторантура бойынша 28 БББ, яғни 66,6 % жаңартылған (сызба -1).

Сызба -1. 2022-2023 жж. Тізілімде жаңартылған БББ

Магистратура бойынша «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» кадрларды даярлау бағыты бойынша 14 ЖОО дайындалады. БББ 2023 жылы Қазақ ұлттық аграрлық университетінде 29 БББ тек 16 БББ жаңартылған (сызба-2).

«Ветеринария» кадрларды даярлау бағыты бойынша 6 ЖОО даярлайды. 14 БББ 10 БББ жаңартылған. ҚазҰАЗУ бойынша 4 БББ-ның 2 БББ 2024 жылы жаңартылу жұмыстары жүргізілуде (сызба-3).

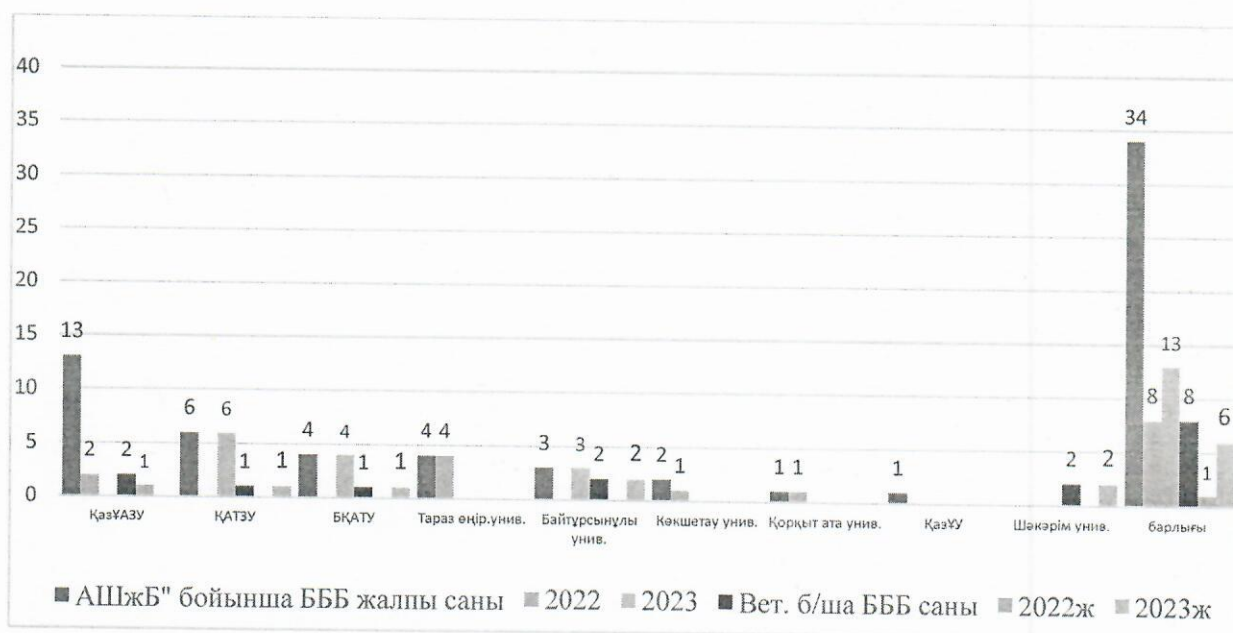
Сызба -2. «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» кадрларын даярлау бағыты бойынша тізілімде жаңартылған магистратура БББ

Сызба -3. «Ветеринария» кадрларын даярлау бағыты бойынша тізілімде жаңартылған магистратура БББ

Білім беру бағдарламаларының тізілімін жүргізу қағидаларына (Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 12 қазандағы No 106 бұйрығы), бағдарламаларға сәйкес «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» кадрларды даярлау бағыттары бойынша 1 жылдық бейіндік магистратурасының 13БББ соңғы 4 жылда білім алушылар санының болмауына байланысты тізілімнен алу бойынша жұмыстар жүргізілуде. Ал «Ветеринария» кадрларын даярлау бағыты бойынша 1 жылдық бейіндік 2 БББ жұмысын уақытша тоқтату бойынша талқылау жұмыстары атқарылуда (ҚазҰАЗУ бойынша).

Докторантура бойынша 42 БББ-сы 9 ЖОО даярланады. 2022-2023 жылдары Тізілімде тек 28 БББ жаңартылған (сызба 4).

Сызба -4. Докторантура бойынша 2022-2023 жылдары жаңартылған БББ

Қазіргі уақытта «Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КЕАҚ білім берудің барлық деңгейлерінде БББ оңтайландыруда:

- Бакалавриат деңгейінде барлық БББ дайындық саласында үйлестірілген, алғашқы екі курс (1 және 2) бір кезеңде, бір ағынмен бірдей оқытылады. Жалпы білім беру және іргелі пәндер семестрге бөлінеді, үш факультет 1-ші семестрде, қалғандары 2-ші семестрде. Сондай-ақ БББ ерекшеліктеріне сәйкес AgroParis Tech пәндері енгізілуде (Mat1Mat2 / Жоғары математика; Физика / Физика биофизика негіздерімен; Бейорганикалық және органикалық химия / Биохимия; Жалпы биология / Өсімдіктер биологиясы / Жануарлар биологиясы; Информатика).

- Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің БББ толық жаңартылады, құрылымы No2 Мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес бекітілді (магистратура – 50, докторантура – 22).

2.3 Тізілімге енгізу үшін жаңа БББын талқылау

«Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» және «Ветеринария» кадрларын даярлайтын ЖОО жаңа БББ бойынша ақпарат сұралып, хат жолданды.

Жауап 9 ЖОО келді: Атырау университеті, А.Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, С.Баишев атындағы Ақтөбе университеті, Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті, Д.Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан университеті, аль-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, Ш.Уалиханов атындағы Көкшетау университеті, М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық техникалық университеті. Аталған ЖОО жаңа БББ жоқ екендігі айтылған.

Қазақ ұлттық аграрлық университетінде жаңа «Агроэкология» БББ тізілімге енгізілу жұмыстары жүргізілуде.

«Агроэкология» БББ өндірістік оқытудың жаңа моделі бойынша құрылған, ол еңбек ресурстарының құрылымын, көлемін және сапасын шаруашылықтардың немесе кәсіпорындардың нақты қажеттіліктерінен дуалды оқыту арқылы инновациялық еңсеруге мүмкіндік береді.

«Агроэкология» саласындағы бакалавриат бағдарламасы оқытудың құрамдас бөлігі ретінде жүйелі түрде өндіріс орындарында оқытумен біріктірілген тағам өнімдерін өндіру секторына ерекше назар аудара отырып, тәжірибеге бағытталған оқытуды ұсынады.

Түлектердің кәсіби құзыреттілігі жоғары инженер-эколог, инженер-агрометеоролог, эколог-топырактанушы, эколог-агроном, төменгі және орта буын мамандары деңгейінде агроөнеркәсіпті басқаруға байланысты мансаптық өсуіне себеп болатын әкімшілік және басқару лауазымдарында жұмыс жасауға қабілетті, әлеуеті жоғары құзыреттіліктерге ие болады.

Бакалавриаттың «Агроэкология» білім беру бағдарламасы жалпы кредиттік көлемі 240 ECTS құрайтын 4 жылдық (8 семестр) бағдарлама, университеттегі теориялық оқу кезеңдері мен компаниядағы тәжірибелік кезеңдердің тұрақты кезектесіп отыруымен сипатталады және заманауи, тәжірибелік- бағытталған оқыту. Теория мен практиканың үйлесуі басты басымдық болып табылады және бакалавриат бағдарламасының негізгі ерекшеліктері мен артықшылықтарының бірі болып табылады.

Негізінен әрбір семестр университеттегі оқу кезеңінен және практикалық кезеңнен тұрады. Жалпы алғанда, екі кезеңнің ұзақтығы шамамен бірдей. Бағдарламаны республикалық деңгейде жүзеге асыру кезінде келесідей бөлу де мүмкін: 60% - университетте және 40% - кәсіпорында.

Базалық модульдер ауылшаруашылық саласына қатысты мамандандыру модульдері болып табылады, мұнда бағдарлама бойынша студенттер пән бойынша білім мен дағдыдан өтуі керек. Егер бірінші семестрлерде өсімдік шаруашылығы саласының негіздері оқытылатын болса, одан әрі оқыту барысында студенттер бұзылған экожүйені қалпына келтірудің жаңа экологиялық әдістері мен технологияларын енгізу және қоршаған ортаны ұтымды пайдалану, өндірісте цифрлық технологиялар, агроөнеркәсіптік кешен және жаһандық экологиялық жүйелерді жобалау сияқты тақырыптарды меңгереді. Сонымен қатар, бесінші және сегізінші семестрде студенттер агроөнеркәсіптік кешенге қатысты таңдау модульдерін таңдай алады. Дипломдық жұмысты жазу да негізгі модульдің бөлігі болып табылады.

Қосымша модульдер – бакалавриаттың «Агроэкология» бағдарламасының бөлігі ретінде студенттерге ауыл шаруашылығы және басқа да салалар бойынша білім беру үшін қажет модульдер. Оларға мыналар жатады: жоғары математика, экономика, қаржы, менеджмент, құқық және т.б. Ауыл шаруашылығы бизнестің басқа салаларымен байланысты болғандықтан, студенттерді болашақтағы міндеттеріне тәжірибеде дайындау үшін мұндай ауқымды білім қажет.

Жалпы білім беретін модульдер – оқу саласына қарамастан барлық бакалавриат бағдарламалары үшін қажет және әр елдің нормативтік құқықтық актілері негізінде анықталатын модульдер. Жалпы білім беретін модульдердің кредиттерінің жалпы саны 56 ECTS құрайды.

РОӘК ОӘБ-нің хатшысы

Ж.Кенжебекова

РОӘК ОӘБ төрағасының орынбасары,
Академиялық мәселелер жөніндегі
Атқарушы директор-Проректор

А.Абдыров

ОТЧЕТ

УМО по направлениям подготовки кадров «Сельское хозяйство и биоресурсы» и «Ветеринария» РУМС при НАО «Казахский национальный аграрный исследовательский университет» о исполнении протокольного решения РУМС МНВО РК, согласно письму-запросу №14-0/582-вн от 05 февраля 2024 года

2.1 Концептуальные предложения по механизму повышения статуса УМО и внесение необходимых изменений в соответствующие НПА

В состав УМО-ГУП по направлениям подготовки кадров «Сельское хозяйство и биоресурсы» и «Ветеринария» РУМС при НАО «Казахский национальный аграрный исследовательский университет» входят 24 высших учебных заведений.

В пункте 26 «Положение о деятельности Республиканского высшего и послевузовского образования и учебно-методических объединений по направлениям подготовки кадров» указано, что УМО имеет право запрашивать и получать от организаций высшего и (или) послевузовского образования, реализующих образовательные программы курируемых направлений подготовки кадров, информационные и иные материалы, необходимые для осуществления возложенных на УМО функций.

В своих работах некоторые ВУЗы отвечает только тогда, когда к нему обращаются несколько раз в ходе работы за информацией, либо вообще не предоставляет.

Например: Кызылординский университет им. Коркыт ата (водные ресурсы), Восточно-Казахстанский университет им. Д. Серикбаева (водные ресурсы), Южно-Казахстанский университет им. М. Ауэзова (сельское хозяйство), Актюбинский университет им. С. Баишева (ветеринария) (информация преимущественно по 1 направлению. По остальным направлениям подготовки информация не предоставляется).

В последнее время, после включения в состав Проректора Западно-Казахстанского инновационного технологического университета, началась своевременная реакция.

Информация из некоторых высших учебных заведений своевременно не поступает, или не предоставляют: Атырауский университет, Северо-Казахстанский университет имени М.Козыбаева, Алматинский технологический университет.

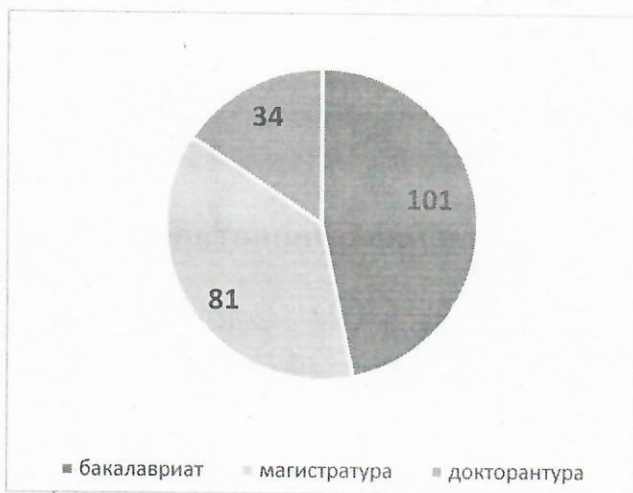
Некоторые вузы вообще не отвечают: Международный инженерно-технологический университет, Международный Таразский инновационный институт имени Ш.Муртазы, Костанайский инженерно-экономический университет имени М.Дулатова, Университет К.Сатбаева, Алматинский университет энергетики и связи, Инновационный Евразийский университет.

В связи с этим направляем следующее предложение по повышению статуса УМО:

1. Проректоров по академической работе обязательно «включить» в состав УМО;
2. Руководству высшего учебного заведения, не отреагировавшему в течение учебного года, выносить предупреждающие действия со стороны министерства.

2.2 Мониторинг образовательных программ, включенных в Реестре.

В 24 ВУЗах УМО реализуется 216 ОП по направлениям подготовки кадров «Сельское хозяйство и биоресурсы» и 44 ОП по направлению «Ветеринария», из них 123 – бакалавриата (сельское хозяйство и биоресурсы – 101, ветеринария -22), 95 – по магистратуре (сельское хозяйство и биоресурсы -81, ветеринария - 14), 42 по докторантуре (сельское хозяйство и биоресурсы -34, ветеринарная медицина - 8) (диаграмма 1). Все ОП включены в реестр образовательных программ.

Количество ОП по направлениям подготовки кадров «Сельское хозяйство и биоресурсы»

Количество ОП по направлениям подготовки кадров «Ветеринария»

Диаграмма-1.Общее количество ОП, включенных в Реестр

2022-2023 гг. обновлено 123 ОП бакалавриата, т.е. 100% обновлено, 79 ОП магистратуры, 83,1%, и 28 ОП докторантуры, 66,6% обновлены (Рисунок -1).

Диаграмма -1. 2022-2023 гг обавленные ОП, включенных в Реестре

В магистратуре по направлению подготовки кадров «Сельское хозяйство и биоресурсы» готовятся 14 ВУЗах. В 2023 году из 29 ОП в Казахском национальном аграрном университете было обновлено только 16 ОП (диаграмма-2).

По направлению подготовки кадров «Ветеринария» готовит 6 ВУЗах. Из 14 ОП обновлено 10 ОП. По КазНАИУ в 2024 году ведется работы по обновлению 2 ОП из 4 ОП (диаграмма-3).

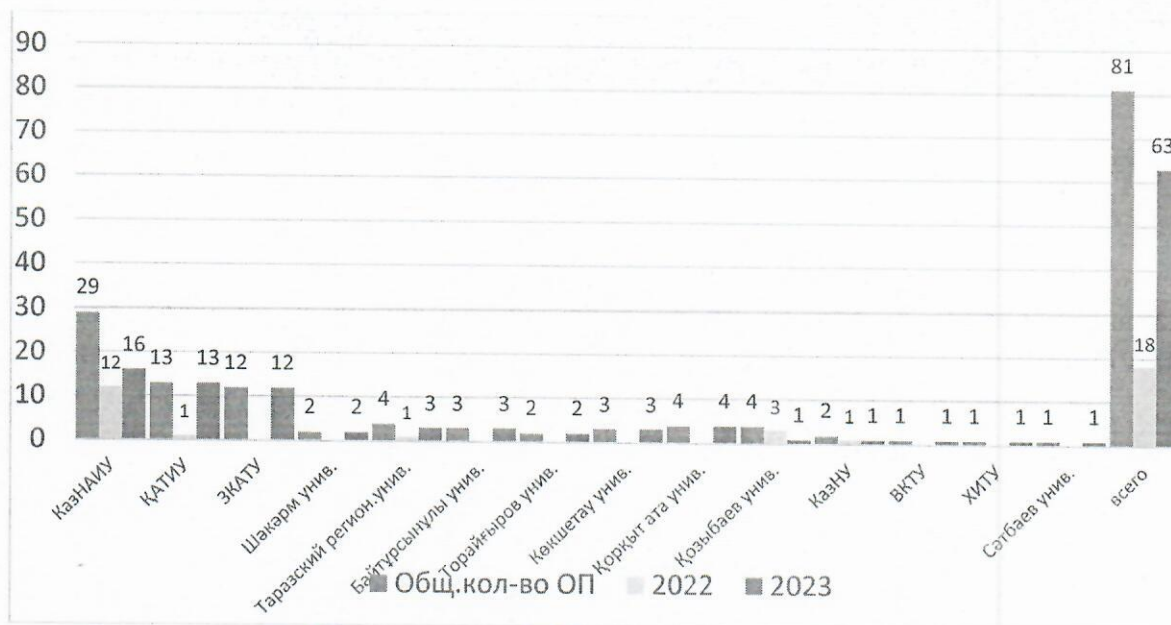

Диаграмма -2. Обновленные ОП, включенных в реестр по направлениям подготовки кадров «Сельское хозяйство и биоресурсы»

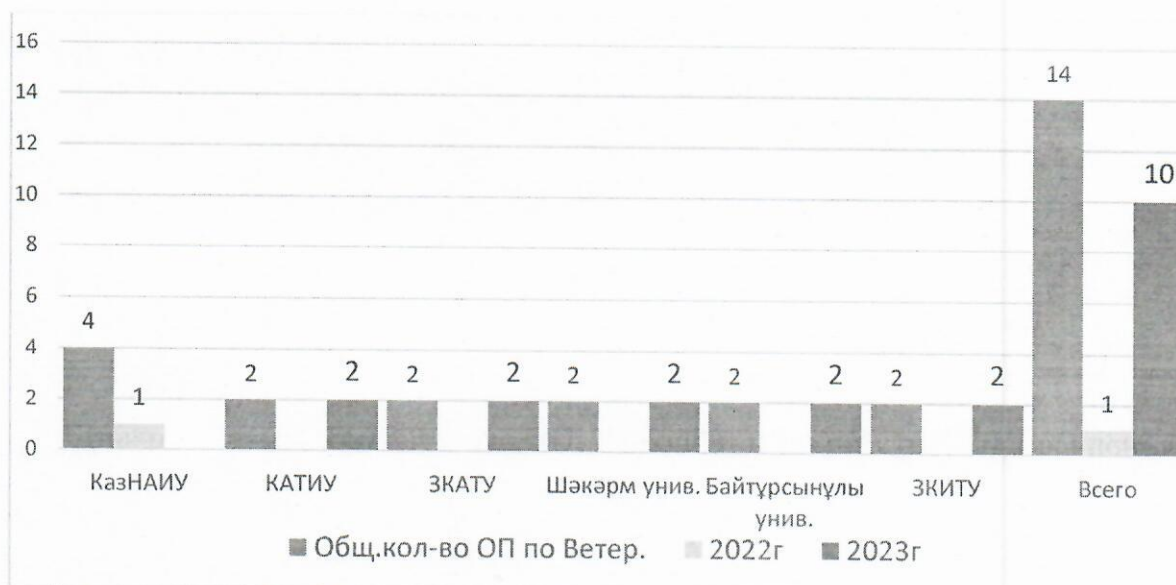

Диаграмма -3. Обновленные ОП, включенных в реестр по направлениям подготовки кадров «Ветеринария»

ОП профильной магистратуры 1 годичного направления согласно Правилам ведения реестра образовательных программ (Приказ Министра науки и высшего образования Республики Казахстан от 12 октября 2022 года №106) ведется работы по исключению программы из Реестра в связи с отсутствием контингента обучающихся в течение последних 4 лет, в количестве – 15 ОП (13 по «Сельское хозяйство и биоресурсы, и 2 – по ветеринарии) (по КазНАИУ).

Докторантуру готовят 9 высших учебных заведений с 42 ВВВ. В 2022-2023 годах в Реестре было обновлено всего 28 БББ (рисунок 4).

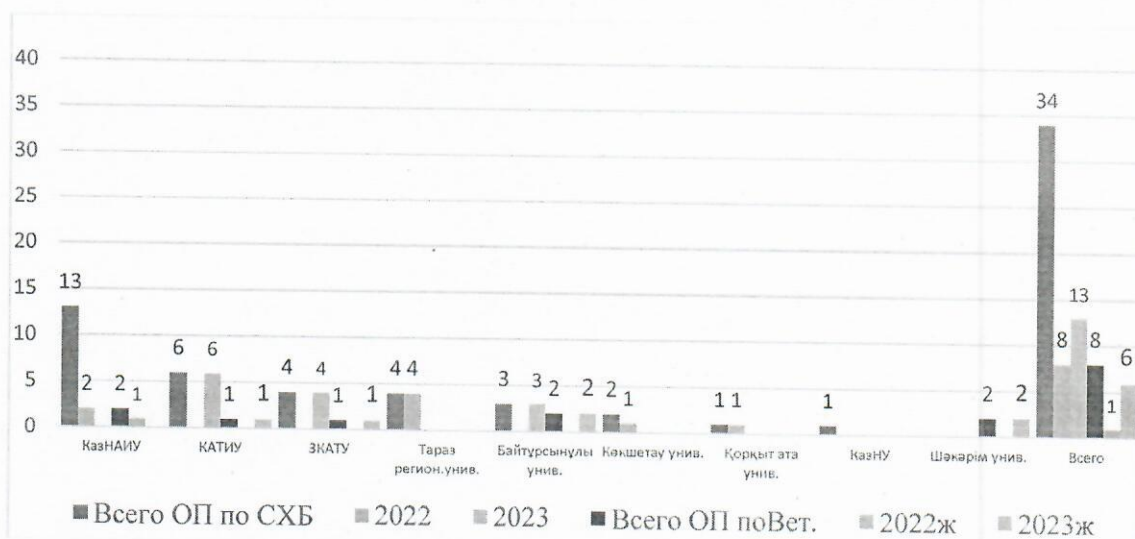

Диаграмма -4. Обновленные ОП, включенных в реестр по докторантуре

В настоящее время в НАО «Казахский национальный аграрный исследовательский университет» ведется оптимизация ОП по всем уровням образования:

- По уровню бакалавриата все ОП гармонизированы по направлению подготовки, первые два курса (1 и 2) будут обучаться одинаково, одним потоком в один период. Общеобразовательные и фундаментальные дисциплины распределены по семестрам, три факультета на 1 семестре и остальные во 2 семестре. Также по специфике ОП включены дисциплины АгроПарижТех (*Mat1 Mat2/Высшая математика; Физика/Физика с основами биофизики; Неорганическая и органическая химия/Биохимия; Общая биология/Биология растений/Биология животных; Компьютерные науки*).

- ОП послевузовского образования полностью будут обновлены, структура утверждена согласно ГОСО №2 (магистратура-50, докторантура -22).

2.3 Обсуждение новых ОП для включения в Реестр

Образовательная программа «Агроэкология» сформирована на новой модели обучения на рабочем месте, которая позволит преодолеть в структуре, объеме и качестве трудовых ресурсов от реальных потребностей конкретных хозяйств или предприятий с инновационным подходом через дуальное обучение.

Образовательная программа бакалавриата "Агроэкология" предлагает практико-ориентированное обучение с особым акцентом на сектор производства продуктов

питания, в сочетании с систематическим обучением на предприятии, являющимся неотъемлемой частью обучения.

Выпускники будут обладать профессиональными компетенциями специалиста по инженеру-эколога, инженера-агрометеоролога, эколога-почвовед, эколога-агронома, способного работать на административных и управленческих должностях, связанных с агропромышленным менеджментом на уровне специалистов низшего и среднего звена, с высоким потенциалом для карьерного роста.

Образовательная программа бакалавриата "Агроэкология" - это 4-летняя (8 семестров) программа с общим кредитным объемом 240 ECTS, отличающаяся постоянным чередованием фаз теоретического обучения в ВУЗе и практических фаз в компании, и современным, практико-ориентированным преподаванием. Сочетание теории и практики является главным приоритетом и представляет собой одну из основных особенностей и преимуществ программы бакалавриата.

В основном, каждый семестр состоит из фазы обучения в ВУЗе и практической фазы. В целом, продолжительность обоих этапов примерно одинакова. При внедрении программы на национальном уровне возможно также следующее распределение: 60% - в ВУЗе и 40% - на предприятии.

Основные модули - это модули специализации, связанной с сельскохозяйственным направлением, где студенты по программе должны пройти получить знания и навыки по предмету. Если в первых семестрах изучаются основы в области растениеводства, то в ходе дальнейшего обучения студенты осваивают такие темы, как внедрение новых экологических методов и технологий по восстановлению нарушенных экосистем и рациональному природопользованию, цифровые технологии в агропромышленный комплекс и проектирование глобальных экологических систем. Кроме того, в пятом и восьмом семестрах студенты могут выбрать изучение элективных модулей, также связанных с агропромышленным комплексом. Написание дипломной работы также является частью основного модуля.

Дополнительные модули - это модули, которые необходимы в рамках образовательной программы бакалавриата по Агроэкологии для предоставления студентам знаний в области сельского хозяйства и других сфер. Сюда относятся: высшая математика, экономика, финансы, менеджмент, право и др. Поскольку сельское хозяйство связана с другими направлениями бизнеса, такие обширные знания необходимы для подготовки студентов к их будущим обязанностям на практике.

Общеобразовательные модули - это модули, которые необходимы для всех программ бакалавриата, вне зависимости от направления обучения, и которые определяются на основе нормативных документов каждой страны. Общее количество кредитов общеобразовательных модулей составляет 56 ECTS.

Ученый секретарь УМО-РУМС

Заместитель председателя УМО РУМС,
Исполнительный директор по
Академическим вопросам-Проректор

Ж.Кенжебекова

А.Абдыров